

PEDIATRIA

Crèdits totals:

22

Crèdits teòrics:

7

Crèdits pràctics:

15

OBJECTIUS GENERALS

Sota la perspectiva pediàtrica es considera que l'estudiant ha d'adquirir coneixements teòrics suficients i experiència pràctica bàsica en relació amb els aspectes més específics de la pediatria, que s'exposen en el programa de Pediatria i que resumim en els apartats següents:

- Coneixement del procés de creixement i desenvolupament normal del nen menor de 18 anys i les seves variants fisiològiques.
- Coneixement de la nutrició del nen sa i del malalt en els diferents períodes de la infància.
- Profilaxi de les malalties infeccioses. Prevenció de les diferents causes de malaltia orgànica. Prevenció de situacions que afectin el desenvolupament físic, psíquic o la integració social del nen.
- Coneixement dels signes i símptomes de les malalties infantils fins als 18 anys.
- Adquisició d'habilitats que permetin realitzar el diagnòstic, pronòstic i tractament de les principals alteracions de l'estat de salut, física, psíquica o social, en els nens fins a 18 anys.
- Coneixement dels canvis socials que incideixen en el desenvolupament correcte del nen.
- Assimilar els principis bàsics d'ètica mèdica, aplicats a l'exercici professional de l'atenció a la infància en totes les seves variants.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

A més dels objectius de coneixements que s'especifiquen a cada tema, al final de l'assignatura els alumnes hauran d'haver assolit les habilitats següents:

- Fer una anamnesi correcta que inclogui l'interrogatori i l'enumeració dels signes clínics més destacats.
- Adquirir l'hàbit d'establir una comunicació correcta entre metge, família i malalt, diferent en pediatria segons l'edat.
- Valoració dels signes clínics recollits en l'anamnesi segons la importància que tinguin.
- Conèixer l'exploració clínica correcta en els diferents períodes de la pediatria, i destacar aquells elements que es poden considerar fisiològics per l'edat.
- Interpretació correcta de l'anàlítica, variable en pediatria segons l'edat.
- Interpretar el diagnòstic per la imatge més bàsic, com ara la radiografia simple.
- Conèixer les normes de tractament més urgent en pediatria.
- Aplicació correcta de normes preventives en pediatria: vacunacions, quimioprofilaxi.

TEMARI

GENERALITATS

1. Concepte de Pediatria

Característiques biològiques, mèdiques, socials i psicològiques de l'edat pediàtrica. Conceptes bàsics: puericultura, pediatria clínica i pediatria social. Períodes de la infància. Causes principals de mortalitat infantil.

Objectius: Conèixer els conceptes de *puericultura*, *pediatria clínica*, *pediatria social* i *pediatria del desenvolupament*. Conèixer les característiques de la pediatria: biològiques, mèdiques, socials i psicopedagògiques. Conèixer els períodes de la infància i els aspectes bàsics de la demografia sanitària infantil.

2. Fisiologia del creixement i desenvolupament sexual

Concepte. Característiques en l'etapa prenatal del lactant, prepúber i púber. Acceleració secular. Recuperació del creixement. Factors del creixement. Desenvolupament sexual: canvis endocrins i desenvolupament dels caràcters sexuals.

Objectius: Reconeixement de les peculiaritats del creixement en els diferents períodes de l'edat pediàtrica. Valoració del calendari de dentició, de la maduració òssia, de la maduració sexual. Interpretació de les dades antropomètriques. Definir el concepte de *velocitat de creixement*. Coneixement dels mètodes de control del creixement.

3. Desenvolupament psicomotor

Etaques del desenvolupament psicomotor. Adquisicions psíquiques i motores en les diferents edats de la pediatria. Límits de la normalitat.

Objectius: Conèixer les adquisicions motores i psicològiques del nen, sobretot en l'època de lactant i les seves variacions fisiològiques. Detecció precoç de la falta d'adquisicions i la seva significació patològica.

4. Principals característiques de la digestió i del metabolisme del lactant

Característiques funcionals digestives: funció bucal, gàstrica i intestinal. Característiques metabòliques: metabolisme energètic, equilibri àcid-base, metabolisme de l'aigua, proteïnes, hidrats de carboni, lípids, minerals i vitamines.

Objectius: Coneixements de les secrecions bucals, gàstriques i intestinals en la digestió durant l'època de lactant. Característiques peculiars dels diferents metabolismes durant el primer any de vida i la seva repercussió sobre la nutrició.

5. Alimentació del lactant sa. Lactància natural

Lactància natural: situació actual. Estudi comparatiu entre la llet natural i la llet de vaca. Avantatges i desavantatges de la lactància materna. Lactància artificial.

Objectius: Recordar la fisiologia de la lactància humana: secreció i ejecció. Destacar les característiques principals de la llet humana i la seva repercussió sobre l'estat nutritiu. Plantejar els factors que influeixen en l'èxit o fracàs de la lactància humana.

NEONATOLOGIA

6. Nounat normal

Definició. Valoració de l'estat neonatal. Característiques del creixement i desenvolupament. Morfologia. Pell. Nutrició i metabolisme. Característiques normals dels diferents aparells i sistemes. Cures del nounat: respiració, control de temperatura, cordó umbilical, ulls, profilaxi de la malaltia hemorràgica. Cures generals i de la pell. Alimentació.

Objectius: Conèixer el concepte de *nounat normal* i dels diferents estadis neonatals. Distingir el nounat normal del patològic. Conèixer l'exploració neurològica del nounat, el sistema immunològic i els riscos principals del període neonatal.

7. Prematurs i nounats de poc pes

Concepte. Classificació dels nounats preterme. Etiologia. Fisiopatologia. Clínica. Manifestacions de la prematuritat. Trastorns immediats i tardans. Diagnòstic. Pronòstic (immediat i tardà). Tractament: assistència en el part, trasllat, alimentació, termoregulació, prevenció de les infeccions, trastorns respiratoris. Característiques del nounat de poc pes.

Objectius: Establir el concepte de *nounat prematur* i *nounat de poc pes*. Conèixer les causes de prematuritat, causes maternes del nounat de poc pes i les característiques clíniques i funcionals del prematur i del nounat de poc pes. Conèixer i prevenir les seqüeles de la prematuritat. Saber informar la família del diagnòstic, pronòstic i tractament. Saber efectuar el trasllat d'un nounat prematur o amb risc especial.

8. Asfíxia del nounat. Encefalopatia hipoxidoisquèmica

Concepte. Etiologia. Clínica: sofriment fetal agut, depressió neonatal precoç, encefalopatia hipoxidoisquèmica, afectació multisistèmica. Diagnòstic del grau de sofriment cerebral. Pronòstic. Tractament. Reanimació del nounat.

Objectius: Conèixer els signes de sofriment fetal. Saber valorar la prova d'Apgar. Conèixer els signes clínics d'hipòxia i els de possible afectació neurològica. Descripció de les mesures de reanimació cardiorespiratòria neonatal. Metodologia per establir un pronòstic immediat i tardà.

9. Traumatisme fetal i neonatal

Traumatisme fisiològic. Traumatismes patològics: cutanis, musculars, osteocartilaginosos i del sistema nerviós central. Hemorràgia intracranial. Paràlisi obstètrica: facial, braquial, diafragmàtica. Traumatismes d'òrgans interns.

Objectius: Conèixer les principals lesions produïdes per traumatismes del part en el nounat. Reconèixer els factors de risc per a l'aparició d'aquestes lesions. Reconèixer els traumatismes que s'han d'enviar a un centre hospitalari. Establir el pronòstic immediat i tardà dels traumatismes fetals i neonatals. Conèixer la profilaxi dels traumatismes en el període neonatal.

10. Dificultat respiratòria del nounat

Concepte i classificació. Tractament general. Pneumopaties infeccioses: factors de predisposició, agents, clínica. Malaltia de la membrana hialina: etiopatogènia, clínica, exàmens complementaris, tractament. Síndrome del pulmó humit. Síndrome d'aspiració. Fuita aerespiratòria. Emfisema lobar. Hèrnia diafragmàtica.

Objectius: Conèixer les característiques de la funció respiratòria neonatal. Descriure les causes principals de pneumopatia neonatal. Diferenciar la dificultat respiratòria neonatal d'origen pulmonar, cardíac i neurològic. Saber practicar i interpretar una gasometria. Saber interpretar una radiografia de tòrax en un nounat. Diferenciar les pneumopaties infeccioses i les no infeccioses. Conèixer les bases de la terapèutica respiratòria i els criteris per indicar ventilació mecànica. Diagnosticar les pneumopaties neonatals tributàries de tractament quirúrgic.

11. Hemorràgies fetoneonatals

Etiopatogènia. Clínica (hemorràgies funiculoplacentària, fetal, neonatal). Anèmia hemorràgica. Diagnòstic clínic i etiològic. Profilaxi. Tractament.

Objectius: Conèixer la fisiologia de la coagulació en el nounat. Saber les causes de deficiència de vitamina K en el nounat. Conèixer els principals trastorns hemorràgics hereditaris. Conèixer les causes de trombocitopènia neonatal. Saber avaluar clínicament les diferents hemorràgies neonatals. Saber establir la profilaxi en els nens amb risc d'hemorràgia neonatal. Conèixer les normes bàsiques de tractament. Saber establir el tractament urgent d'una anèmia aguda.

12. Infeccions del nounat

Etiopatogènia. Infeccions localitzades. Infeccions generalitzades. Clínica de la sèpsia. Principals formes etiològiques. Meningitis: clínica i tractament. Diagnòstic precoç de l'enterocolitis necrotitzant.

Objectius: Conèixer les característiques clíniques generals de les infeccions neonatals. Saber les causes més freqüents de la infecció neonatal. Conèixer els factors de predisposició. Saber establir les situacions de risc d'infecció, sospita d'infecció i infecció certa. Saber establir un protocol diagnòstic ràpid i orientatiu, i interpretar les dades de laboratori que suggereixen o certifiquen infecció. Conèixer la clínica neonatal de la sèpsia, meningitis i enterocolitis necrotitzant. Saber establir un protocol terapèutic davant d'una infecció amb germen desconegut.

13. Infeccions prenatales. Sífilis. Toxoplasmosi. Citomegalovirus

Sífilis congènita. Clínica. Diagnòstic. Tractament. Toxoplasmosi congènita. Clínica. Diagnòstic. Profilaxi. Tractament. Citomegalovirosi congènita. Clínica. Diagnòstic. Tractament. Profilaxi de la transmissió vertical de l'hepatitis B.

Objectius: Reconeixement dels signes clínics de les principals infeccions prenatales. Esquema de diagnòstic i valoració de les proves serològiques amb especial referència a l'activitat de la malaltia. Evolució i complicacions que es poden presentar segons el tipus d'infecció prenatal. Coneixement del control i tractament durant l'embaràs. Conèixer les principals mesures terapèutiques en l'època neonatal.

14. Hiperbilirubinèmies. Malaltia hemofílica

Classificació etiopatogènica. Icterícia fisiològica: concepte, patogènia. Cursos anormals. Malaltia hemofílica del nounat. Isoimmunització Rh. Isoimmunització AB0. Atrèsia de vies biliars. Enfocament diagnòstic de les icterícies neonatals. Profilaxi. Tractament.

Objectius: Conèixer el metabolisme de la bilirubina i les conseqüències en el nounat. Definir la icterícia fisiològica i conèixer-ne les possibles evolucions. Enfocament diagnòstic i de seguiment d'una icterícia patològica. Saber establir el risc d'hiperbilirubinèmia segons les diferents situacions. Conèixer les diferents causes de malaltia hemolítica, la seva evolució clínica i les possibles complicacions que en deriven. Indicar les mesures de prevenció i tractament de la malaltia hemolítica.

PATOLOGIA PRENATAL

15. Orientació diagnòstica de les síndromes polimalformatives

Etiopatogènia general. Períodes crítics de l'embriogènesi. Deformatats, malformacions, síndromes congènites. Atenció integral al nen mal format i la seva família.

Objectius: Enumerar i definir els trastorns morfològics del desenvolupament. Conèixer la classificació clínica i els principals grups etiopatogènics. Descriure les pautes diagnòstiques davant el nen mal format. Conèixer les normes d'atenció integral.

16. Embriofetopaties

Classificació. Etiologia general. Clínica de les principals embriofetopaties. Possibilitats terapèutiques.

Objectius: Conèixer els principals agents teratògens responsables de malformacions. Descriure els símptomes més característics de les principals embriofetopaties. Conèixer les embriopaties que són fenocòpies de síndromes gèniques.

17. Síndromes cromosòmiques autosòmiques en l'edat pediàtrica

Síndromes autosòmiques més freqüents: síndrome de Down, síndrome de Lejeune. Altres síndromes autosòmiques. Síndromes per microdeleció.

Objectius: Conèixer les repercussions clíniques de les alteracions cromosòmiques en el nen. Descriure la clínica de les autosomopaties més freqüents: síndrome de Down, síndrome de Lejeune.

18. Síndromes cromosòmiques gonosòmiques en l'edat pediàtrica

Clínica de les gonosomopaties en l'edat pediàtrica. Síndromes més freqüents: síndrome de Turner, síndrome de Klinefelter.

Objectius: Conèixer la clínica de les heterocromosomopaties més freqüents en pediatria. Establir les normes de diagnòstic precoç.

19. Assessorament en patologia prenatal

Consell genètic: bases, implicacions socioterapèutiques. Coneixement dels diferents patrons d'herència. Metodologia bàsica.

Objectius: Definir el terme d'*assessorament genètic*. Conèixer-ne les indicacions. Conèixer les pautes de prevenció davant del nen amb patologia de causa genètica.

PATOLOGIA DIGESTIVA

20. Diarrees agudes. Salmonel·losi

Concepte: etiologia, infecció enteral, parenteral i diarrea no infecciosa. Patogènia. Estudi clínic. Diagnòstic. Pronòstic. Tractament: dieta hídrica, alimentació, tractament etiològic. Salmonel·losi en la infància: quadres clínics, diagnòstic i tractament.

Objectius: Conèixer els conceptes de *diarrea aguda*, la seva epidemiologia en el nostre medi i la etiopatogènia de les diarrees agudes del lactant, i també les complicacions. Saber establir l'aproximació diagnòstica i el tractament d'una diarrea aguda, etiològic i dietètic. Conèixer la patologia per salmonel·les durant l'edat pediàtrica.

21. Diarrea crònica. Lambliasi

Celiaquia: etiopatogènia, clínica, evolució i formes clíniques. Exàmens complementaris. Tractament. Intolerància als hidrats de carboni. Tipus d'intolerància a la llet: concepte, enumeració i classificació segons l'edat predominant. Lambliasis en el nen.

Objectius: Saber la classificació fisiopatològica i l'etiopatogènia de les diarrees cròniques. Saber-ne establir el tractament. Conèixer l'epidemiologia i la clínica de la celiàquia. Identificar els factors genètics i de predisposició de la celiàquia. Conèixer els criteris diagnòstics de la celiàquia. Saber fer una dieta adequada en un nen de qualsevol edat amb celiàquia i el seu seguiment. Conèixer la intolerància a la lactosa i el seu maneig. Reconèixer la patologia per lamblies, la seva epidemiologia i tractament.

22. Síndromes emetitzants

Diagnòstic diferencial dels vòmits en el noutat: vòmits transitoris, vòmits per processos extradigestius, vòmits per anomalies congènites del tub digestiu. Vòmits aguts del lactant: d'origen dietètic, posturals, produïts per aerofàgia, infecciosos. Vòmits crònics funcionals del lactant (clínica i tractament). Vòmits crònics orgànics del lactant: estenosi hipertròfica de pílor i insuficiència d'hiat esofàgic (clínica i tractament). Vòmits del nen gran. Vòmits amb acetonèmia.

Objectius: Definir els criteris de *vòmit*, *regurgitació* i *mericisme*; establir-ne les diferències i el concepte d'hèrnia de hiat, la seva etiopatogènia, clínica i diagnòstic. Conèixer els factors etiopatogènics dels vòmits en el lactant, la semiologia del vòmit i els mitjans diagnòstics actuals de valoració. Enumerar les causes més freqüents de vòmit en el lactant. Establir els criteris diagnòstics dels vòmits funcionals. Plantejar l'actitud terapèutica.

23. Dolor abdominal agut i crònic

Dolor abdominal agut: anamnesi, exploració, clínica i exàmens complementaris. Invaginació intestinal: clínica i exploració per la imatge. Rectorràgies en el nen. Apendicitis aguda: quadre clínic i diagnòstic diferencial. Dolor abdominal crònic. Factors etiològics. Diagnòstic diferencial.

Objectius: Saber la semiologia del dolor abdominal agut. Conèixer els mitjans analítics i exploratoris complementaris per al diagnòstic de l'abdomen agut en el nen. Plantejar la conducta que cal seguir davant d'un nen amb dolor abdominal agut o crònic.

24. Restrenyiment

Etiopatogènia: megacòlon congènit, funcional i secundari. Clínica del restrenyiment en el nen. Diagnòstic del restrenyiment. Tractament dietètic, farmacològic, psicopedagògic.

Objectius: Definir el concepte de *restrenyiment*. Comentar els factors dietètics i socioculturals que influeixen en el restrenyiment. Establir un programa terapèutic integral (dietètic, hàbit intestinal, etc.). Comentar l'etiologia i patogènia de la malaltia de Hirschsprung. Conèixer la clínica del megacòlon i establir-ne el diagnòstic diferencial.

PATOLOGIA RESPIRATÒRIA

25. Patologia de vies respiratòries altes

Refredat comú. Adenoïditis. Sinusitis. Faringoamigdalitis. Otitis. Epiglotitis. Laringitis.

Objectius: Conèixer el concepte de les entitats anteriors. Mencionar l'epidemiologia i principals factors etiològics en la seva presentació. Programar la pauta diagnosticoterapèutica davant la sospita de patologia de vies respiratòries altes. Possibles mesures de profilaxi.

26. Bronquiolitis. Broncopneumopaties i pneumònies

Etiologia. Factors patogènics. Clínica. Radiologia. Diagnòstic clínic, fisiopatològic, etiològic i diferencial. Evolució i pronòstic. Tractament (etiològic i patogènic).

Objectius: Definir el concepte d'*insuficiència respiratòria aguda* (IRA). Establir els signes clínics d'alarma en el lactant amb IRA. Definir el concepte i exposar l'epidemiologia i fisiopatologia de la bronquiolitis. Establir els criteris clínics i diagnòstics de la bronquiolitis. Plantejar-ne el tractament. Exposar les dades clíniques habituals de la pneumònia aguda en el nen. Establir criteris diagnòstics davant la sospita de pneumònia i els mitjans per a la identificació de l'agent patògen. Plantejar les bases del tractament general de la pneumònia aguda. Definir la terapèutica antibiòtica més adequada en les pneumònies pels gèrmens esmentats més amunt.

27. Asma bronquial

Concepte. Estudi clínic: símptomes paroxismals típics, manifestacions paroxismals atípiques, simptomatologia dels intervals. Diagnòstic: clínic, diferencial, etiopatogènic. Tractament de la fase aguda segons la gravetat. Terapèutica en els intervals.

Objectius: Definir el concepte d'*asma bronquial infantil* i els mecanismes de la hiperreactivitat bronquial. Conèixer els criteris anamnèstics i clínics per diferenciar l'asma d'altres bronquitis obstructives no al·lèrgiques. Indicar les mesures de control clínic i ambiental en el nen asmàtic. Plantejar la seqüència terapèutica, els seus controls i riscos. Citar les mesures generals importants en el tractament de l'asma. Conèixer la profilaxi i el pronòstic de l'asma bronquial.

28. Fibrosi quística

Concepte. Etiopatogènia. Clínica respiratòria i digestiva. Altres manifestacions clíniques. Mètodes de diagnòstic complementari. Tractament: ili meconial, formes diarriètiques, formes respiratòries, esquema terapèutic.

Objectius: Conèixer el concepte multisistèmic de *fibrosi quística de pàncrees* i la incidència i forma de transmissió i fisiopatologia de la fibrosi quística. Descriure les formes clíniques de presentació. Conèixer les indicacions de practicar una determinació d'electròlits en la suor i valorar les xifres normals i patològiques i els criteris diagnòstics actuals de la fibrosi quística. Establir les cures generals del malalt, des del punt de vista respiratori, digestiu i nutricional. Suport psicològic i assistencial en el seguiment domiciliari d'aquests malalts. Citar les possibilitats de trasplantament de pulmó.

PATOLOGIA CARDIOCIRCULATORIA

29. Orientació diagnòstica de les cardiopaties congènites

Bufs funcionals i transitoris en el nen. Cardiopaties congènites amb buf dominant. Diagnòstic diferencial de la cianosi en pediatria. Cardiopaties congènites cianòtiques. Clínica i etiologia de la insuficiència cardíaca en el nen. Cardiopatia congènita amb insuficiència cardíaca precoç.

Objectius: Conèixer les característiques fisiològiques de l'aparell circulatori en l'edat infantil. Valoració de la presència de buf i cianosi. Enfocament diagnòstic davant la sospita d'una cardiopatia congènita. Valoració clínica de la insuficiència cardíaca. Possibilitats terapèutiques actuals en les cardiopaties congènites.

30. Diagnòstic diferencial de les cardiomegàlies en pediatria

Cardiomegàlies: classificació. Malaltia miocardiaca primària: etiologia i clínica de la miocarditis en el nen; clínica de la fibroelastosi endocardiaca. Classificació de les miocardiopaties secundàries o miocardiosi. Tractament de les miocarditis en el nen.

Objectius: Conèixer els índexs cardioràcics en les diferents edats. Saber les diferents causes de cardiomegàlia en el nen. Concepte de *miocarditis*. Conèixer les miocardiopaties principals: etiologia, clínica i diagnòstic. Saber establir el tractament d'urgència i de manteniment de les miocardiopaties.

HEMATOONCOLOGIA

31. Anèmies infantils

Síndrome anèmica. Pseudoanèmies. Anèmies ferropèniques i megaloblàstiques: clínica, diagnòstic i tractament. Anèmies hemolítiques: esferocitosi hereditària, talassèmies, anèmies hemolítiques enzimopèniques. Síndrome hemolítica urèmica i altres eritropaties hemolítiques adquirides. Anèmies aplàstiques congènites.

Objectius: Conèixer les dades anamnèsiques, clíniques i analítiques d'interès en l'anèmia infantil. Exposar la classificació de les anèmies sobre la base dels factors etiològics. Exposar l'etiologia clínica, analítica i terapèutica de les anèmies carencials, macrocítiques per dèficit de folats i de vitamina B₁₂. Conèixer els quadres hemolítics congènits més freqüents en el nostre medi i descobriments de laboratori necessaris per a la confirmació diagnòstica. Citar els factors exògens que poden precipitar l'hemòlisi en un nen amb deficiència de glucosa-6-fosfatodeshidrogenasa. Citar els elements anamnèstics, clínics i terapèutics de la talassèmia major i menor. Definir el concepte d'*anèmia aplàstica* i *hipoplàstica*. Conèixer les característiques clíniques de l'anèmia de Fanconi.

32. Hemorràgies

Hemorràgies per alteració congènita dels vasos. Afeccions vasculars adquirides. Hemorràgies per alteració de les plaquetes (púrpura trombocitopènica idiopàtica, postinfecciosa i simptomàtica, trombocitopènies adquirides). Coagulopaties: estudi clínic de les hemofílies i coagulopaties per consum.

Objectius: Recordar la fisiopatologia de la coagulació sanguínia en el nen. Conèixer les principals malalties hemorràgiques per alteració dels vasos, plaquetes i factors plasmàtics. Saber fer un esquema diagnòstic de les hemorràgies. Conèixer la clínica, diagnòstic i tractament de les púrpures d'origen immunològic.

33. Leucèmies. Limfomes

Clínica. Síntomes d'inici, quadre clínic establert, símptomes de leucèmia medul·lar i extramedul·lar, meningosi leucèmica. Diagnòstic hematològic i diferencial. Esquema terapèutic de la leucèmia limfoblàstica aguda. Limfomes en l'edat pediàtrica.

Objectius: Conèixer l'epidemiologia i freqüència de les leucèmies i limfomes. Conèixer la clínica general de la leucèmia limfoblàstica aguda (LLA) i les manifestacions clíniques de leucèmia extramedul·lar. Conèixer el diagnòstic clínic diferencial. Saber iniciar la sistemàtica diagnòstica d'una leucèmia aguda. Conèixer les pautes generals de tractament de la LLA i els seus efectes secundaris. Exposar els diferents tipus de limfomes en el nen i la clínica general del limfoma de Hodgkin i del limfoma de Burkitt. Saber iniciar el protocol diagnòstic d'un limfoma i fer el control evolutiu en aquests malalts.

34. Oncologia

Neuroblastoma: símptomes clínics, diagnòstic per la imatge. Dades analítiques. Esquema terapèutic. Tumor de Wilms: símptomes generals. Tumors abdominals: orientació diagnosticoterapèutica.

Objectius: Citar les causes principals de massa abdominal en el nounat, en el lactant i en el nen. Exposar la metodologia diagnòstica davant d'una massa abdominal. Assenyalar l'associació del tumor de Wilms amb determinades anomalies congènites. Conèixer les manifestacions clíniques més freqüents del tumor de Wilms. Establir les alteracions analítiques, radiològiques i histològiques en tots dos casos. Descriure els principals efectes secundaris dels agents quimioteràpics. Saber establir el pronòstic d'un tumor maligne. Plantejar una terapèutica integral al pacient oncològic.

PATOLOGIA GENITOURINÀRIA

35. Glomerulonefritis aguda

Etiopatogènia. Síntomes urinaris, símptomes generals, exàmens complementaris. Diagnòstic. Esquema terapèutic. Diagnòstic diferencial de les hematúries. Hematúries recidivants en el nen.

Objectius: Comentar les etiologies més freqüents de les malalties glomerulars en la infància i les diferents formes de presentació clínica. Especificar-ne l'esquema diagnòstic. Pauta de terapèutica i seguiment de la glomerulonefritis. Definir el concepte d'*hematúria* i el seu diagnòstic diferencial.

36. Síndrome nefròtica infantil

Tipus. Fisiopatologia. Síndrome clínica, urinària i bioquímica. Diagnòstic. Esquema terapèutic. Diagnòstic diferencial dels edemes i proteïnúria.

Objectius: Definir els conceptes de *síndrome nefròtica* i *proteïnúria*. Conèixer les alteracions bioquímiques i altres dades diagnòstiques en la nefrosi. Classificació de la síndrome nefròtica. Valorar la presència d'edemes i el seu diagnòstic diferencial. Diagnòstic diferencial de la proteïnúria en el nen.

37. Infecció urinària

Peculiaritats etiopatogèniques. Clínica: símptomes generals, símptomes locals. Diagnòstic: exàmens complementaris. Pronòstic: criteris de benignitat i signes de gravetat potencial. Esquema terapèutic.

Objectius: Definir el concepte d'*infecció urinària* i anàlisi de la seva importància. Descriure els diferents factors que hi predisposen i hi condicionen. Descriure la clínica de sospita. Explicar les tècniques de diagnòstic i assenyalar-ne les indicacions i moment d'efectuar-les. Conèixer el tractament, seguiment i control de la infecció urinària i les indicacions de profilaxi.

38. Patologia dels genitals masculins i del canal inguinal

Testicle en ressort. Ectòpia testicular. Criptorquídia veritable. Esquema diagnòstic terapèutic. Altres afeccions testiculars d'especial interès pediàtric.

Objectius: Conèixer la pauta d'exploració de genitals en l'home en diferents edats i les principals malformacions genitals en l'home. Saber fer un esquema diagnòstic del testicle no descendit. Conèixer la clínica de la patologia testicular.

39. Ginecologia pediàtrica

Afeccions de genitals externs: alteracions de l'himen. Sinèquia de llavis menors. Vulvovaginitis. Diagnòstic diferencial de la leucorrea. Anomalies de la vagina, l'úter i els ovaris.

Objectius: Conèixer la pauta d'exploració de genitals en diferents edats. Descriure les principals malalties de l'ovari, l'úter i la vagina. Conèixer les principals alteracions dels genitals externs en la nena. Saber efectuar el diagnòstic diferencial de la vaginitis i la leucorrea. Identificar correctament signes de sospita d'abús sexual infantil.

PATOLOGIA DE L'APARELL LOCOMOTOR

40. Problemes ortopèdics més freqüents en l'edat pediàtrica

Descripció dels problemes ortopèdics més freqüents: torticoli, escoliosi, cifosi, luxació congènita de maluc, coxa vara, epifisiòlisi del cap femoral, sinovitis transitòria, *genu valgum* i *genu varum*. Malposicions més freqüents dels peus.

Objectius: Conèixer la simptomatologia clínica de les principals alteracions ortopèdiques enumerades. Valoració del diagnòstic per la imatge. Recomanacions terapèutiques inicials.

41. Patologia neuromuscular

Concepte general. El lactant hipotònic. Atròfies espinals. Distròfies musculars. Altres miopaties. Polineuropaties. Maneig del nen amb patologia neuromuscular.

Objectius: Conèixer la metodologia diagnòstica dels trastorns neuromusculars. Valorar les proves diagnòstiques que ens orienten cap a determinats grups de la patologia neuromuscular. Coneixements de la genètica en patologia neuromuscular. Avenços i perspectives en la terapèutica.

PATOLOGIA DEL SISTEMA NERVIÓS

42. Síndrome convulsiva en l'edat infantil

Factors de predisposició. Pseudoconvulsions. Classificació de les crisis epilèptiques i de les epilèpsies. Convulsions neonatals. Convulsions en el lactant. Convulsions de febre: orientació diagnosticoterapèutica. Epilèpsia del nen gran. Tractament de la convulsió accidental o aguda. Característiques clíniques, diagnòstiques i terapèutiques de l'epilèpsia en l'edat infantil.

Objectius: Definir els diferents tipus de crisis epilèptiques més freqüents en la infància. Definir les convulsions de febre, el seu estudi i terapèutica actual. Establir la pauta diagnòstica i la conducta immediata davant d'un nen amb crisi epilèptica.

43. Meningitis bacterianes. Malaltia meningocòccica

Meningitis bacterianes. Classificació. Esquema patogènic. Clínica de la meningitis meningocòccica. Dades de laboratori. Diagnòstic de les meningitis bacterianes. Tractament d'urgència, meningitis per germen desconegut i específic, segons l'etiologia. Profilaxi.

Objectius: Definir el concepte de *meningitis aguda en la infància*. Assenyalar els agents més freqüents en la meningitis. Planificar el diagnòstic en la meningitis bacteriana i citar els canvis del líquid cefaloraquídi (LCR). Plantejar l'antibioteràpia empírica de la meningitis per germen desconegut en funció de l'edat. Establir el tractament i profilaxi de la meningitis, les seves complicacions, pronòstic i profilaxi segons el germen causal. Comentar les varietats del meningococ, les seves complicacions immunològiques i l'epidemiologia de les infeccions meningocòcciques en la infància a Espanya. Definir els conceptes de *sèpsia* i *xoc sèptic meningocòccic*: criteris diagnòstics clínics i analítics que els fonamenten. Plantejar l'actitud terapèutica immediata.

44. Meningitis asèptica i encefalitis

Meningitis virals: etiologia, clínica, LCR i altres exàmens complementaris, diagnòstic diferencial, tractament. Encefalitis aguda. Concepte, virus que causen l'encefalitis, quadre clínic, LCR i altres exàmens complementaris, esquema diagnòstic diferencial, tractament. Síndrome de Reye.

Objectiu: Conèixer el concepte de *meningitis asèptica* i de *meningitis decapitada*, la seva etiologia, clínica i tractament. Conèixer l'etiologia general de les encefalitis, el seu quadre clínic, destacar les característiques de l'etiologia herpètica. Conèixer la clínica, diagnòstic i tractament de la síndrome de Reye. Establir un protocol terapèutic de les meningitis virals i meningoencefalitis.

45. Trastorns del desenvolupament en el lactant

Bases conceptuals. Desenvolupament anormal. Etiologia dels trastorns del desenvolupament. Mètodes de valoració, diagnòstic i tractament. Paràlisi cerebral infantil: etiologia, formes clíniques, pronòstic, normes terapèutiques.

Objectius: Efectuar un diagnòstic, si és possible clínic i etiològic, dels trastorns del desenvolupament. Orientar la família cap a la recuperació precoç dels trastorns. Definir el concepte de *paràlisi cerebral infantil* i enunciar-ne els principals factors etiològics. Descriure els principals dèficits motors, identificar precoçment els signes de sospita. Conèixer les bases de tractament integral en la paràlisi cerebral infantil.

46. Subnormalitat i trastorns greus de conducta

Concepte i classificació. Etiologia i clínica. Conducta terapèutica. Disfunció cerebral mínima. Autisme. Alteracions més freqüents en la conducta durant la infància.

Objectius: Conèixer els conceptes de *deficiència mental* i la seva normalitat en els seus diferents graus. Conèixer el diagnòstic precoç dels trastorns del desenvolupament psicològic. Descriure les síndromes més freqüents. Establir les normes de conducta terapèutica. Reconeixement precoç dels trastorns de conducta.

47. Síndrome hipertensiva intracranial. Tumors intracranials

Clínica. Hidrocefàlia: classificació i etiologia. Clínica. Mètodes diagnòstics. Diagnòstic diferencial (macrocefàlia, fontanel·la àmplia). Tractament. Tumors intracranials: orientació diagnòstica. Craneosinostosi.

Objectius: Definir el concepte d'*hipertensió endocranial* en el nen. Conèixer les causes d'hipertensió endocranial i comentar els signes i símptomes de començament d'una hipertensió endocranial en el nounat, el lactant i el nen gran. Establir una pauta diagnòstica davant la sospita d'hipertensió endocranial. Plantejar el tractament d'urgència. Definir el concepte d'*hidrocefàlia*. Assenyalar les etiologies i el seu estudi diagnòstic. Citar els tumors intracranials més freqüents en la infància. Indicar les exploracions complementàries davant la sospita de tumoració intracranial.

PATOLOGIA DEL CREIXEMENT I ENDOCRINOLÒGICA

48. Patologia del creixement

Conceptes de *creixement* i *desenvolupament*. Peculiaritats del creixement en les distintes etapes infantils. Períodes crítics. Factors reguladors: genètics, neurohormonals, específics, ambientals. Acceleració secular del creixement. Hipocreixements: orientació diagnòstica dels hipocreixements. Variacions de la normalitat. Hipocreixements constitucionals i hereditaris. Hipocreixements amb trastorns ossis dominants. Hipocreixements secundaris. Hipercreixements: principals formes etiològiques.

Objectius: Conèixer el creixement normal i els conceptes d'*hipocreixement* i *hipercreixement*. En l'hipocreixement s'haurà de saber enfocar i donar solucions terapèutiques des d'un punt de vista positiu si n'hi hagués. En cas d'hipercreixement, s'haurà de saber fer una valoració i aproximació diagnòstica. Influència de la genètica en les alteracions del creixement.

49. Patologia de la pubertat

Pubertat precoç: concepte i tipus. Classificació etiopatogènica. Diagnòstic diferencial. Tractament. Pubertat retardada. Orientació diagnòstica i terapèutica.

Objectius: Conèixer els canvis morfològics i fisiològics de la pubertat normal. Definir el concepte de *pubertat precoç veritable*. Saber establir un algoritme diagnòstic i les normes terapèutiques de les alteracions de la pubertat.

50. Patologia de la diferenciació sexual. Intersexe. Síndrome adrenogenital

Intersexualitat: estudi de la determinació sexual i de la diferenciació dels genitals interns i externs. Concepte i classificació. Disgenèsis gonadals. Pseudohermafroditisme femení. Pseudohermafroditisme masculí. Esquema diagnòstic i tractament. Síndrome adrenogenital: formes etiològiques. Dèficit de 21-hidroxilasa: clínica, diagnòstic i tractament.

Objectius: Conèixer els factors que determinen el tipus sexual i la diferenciació de genitals. Valorar els diferents tipus de disgenèsi gonadal i pseudohermafroditisme. Plantejar l'esquema diagnosticoterapèutic del noutat amb genitals ambigus. Reconèixer de la síndrome adrenogenital, les diferents etiologies i les normes terapèutiques.

51. Patologia de l'adolescència. Anorèxia nerviosa

Fisiopatologia de l'adaptació psicosocial: inadaptació o disfunció escolar, depressió, consum de drogues, conducta antisocial. Educació sanitària a l'adolescència. Anorèxia nerviosa: clínica i tractament.

Objectius: Reconèixer precoçment les formes de conducta anòmales durant l'adolescència. Conèixer la patologia més freqüent en aquesta edat. Incloure l'estudi de les malalties anomenades de transmissió sexual. Definir l'anorèxia nerviosa. Reconèixer els signes inicials d'anorèxia nerviosa i plantejar un esquema terapèutic precoç.

52. Patologia hipofítica i de la tiroide

Hipòfisi: nanisme hipofític i diabetis insípida. Tiroide: biosíntesi de les hormones tiroïdals. Hipotiroïdisme congènit: causes, clínica i tractament. Cribratge de l'hipotiroïdisme congènit. Hipertiroïdisme i goll.

Objectius: Conèixer la fisiopatologia de la funció hipotalamicohipofítica i les alteracions de l'eix hipotalamohipofític que causen retard de creixement. Conèixer l'etiologia de la deficiència d'hormona de creixement i la clínica de l'hipocreixement hipofític. Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament del nanisme hipofític. Conèixer la clínica, diagnòstic i tractament de la diabetis insípida. Conèixer la clínica de l'hipotiroïdisme congènit i adquirit. Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament d'hipotiroïdisme congènit. Conèixer els signes clínics d'hiperfunció tiroïdal. Saber fer el diagnòstic diferencial del goll en un nen. Poder elaborar un esquema diagnòstic de l'hipotiroïdisme en el nen.

53. Diabetis *mellitus*. Hipoglucèmies

Concepte i classificació. Diabetis *mellitus* de tipus I: etiopatogènia, fisiopatologia, simptomatologia, evolució i tractament. Diagnòstic preclínic de la diabetis. Hipoglucèmies en el nen.

Objectius: Indicar l'epidemiologia de la diabetis *mellitus* al nostre país. Conèixer els factors etiològics, patogènics i la clínica en la diabetis infantil o juvenil: detectar precoçment la descompensació diabètica. Plantejar la terapèutica. Enumerar les complicacions a llarg i curt termini. Definir el concepte d'*hipoglucèmia* i els seus diferents valors segons l'edat. Exposar el concepte d'*hiperinsulinisme* i el seu diagnòstic metabòlic. Establir un esquema terapèutic gradual de les hipoglucèmies segons les edats.

PATOLOGIA DEL METABOLISME I NUTRICIÓ

54. Malnutrició. Vitaminopaties

Concepte i classificació. Etiopatogènia. Epidemiologia. Característiques clíniques i metabòliques. Marcadors diagnòstics. Tractament. Fisiopatologia de la vitamina D. Raquitisme carencial: etiopatogènia clínica, diagnòstic i tractament. Raquitismes no carencials. Carència de vitamina A. Intoxicació per vitamines. Altres vitaminopaties.

Objectius: Definir el concepte de *malnutrició*. Conèixer les diferents causes i establir-ne la classificació clínica. Conèixer la importància del binomi infecció-desnutrició. Descriure les diferents formes clíniques. Conèixer les

repercussions bioquímiques i sobre el creixement. Plantejar la profilaxi i la terapèutica farmacològica i dietètica. Conèixer la importància de les vitamines en el desenvolupament i maduració durant l'edat infantil. La vitamina D com a hormona. Conèixer els diferents tipus de raquitisme que es poden presentar en l'edat pediàtrica. Recordar la simptomatologia per carència de vitamina A. Freqüència de la intoxicació per vitamina A. Normes generals terapèutiques en les vitaminopaties.

55. Obesitat

Concepte i valoració quantitativa. Classificació. Obesitat primària: etiologia, simptomatologia, evolució i tractament. Obesitats secundàries: genètiques, endocrines, neurològiques, psicògenes.

Objectius: L'obesitat com a problema de salut. Conèixer els tipus d'obesitat i les principals causes. Conèixer l'evolució a curt i llarg termini, i les complicacions de l'obesitat. Normes de tractament integral.

56. Deshidratació del lactant

Etiopatogènia: factors que hi predisposen, etiologia, patogènia. Fases de la deshidratació. Clínica. Diagnòstic. Tractament del xoc. Rehidratació oral i parenteral, tractament etiològic i dietètic.

Objectius: Conèixer la composició electrolítica i mecanismes reguladors dels espais hídrics corporals. Exposar el concepte de *balanç hidroelectrolític* i el paper de l'osmolaritat. Conèixer les causes més freqüents de deshidratació en el lactant. Definir els tipus clínics. Establir les indicacions i limitacions de la rehidratació oral i parenteral. Definir l'estat àcid-base i els conceptes d'*acidosi* i *alcalosi*.

57. Errors innats del metabolisme

Concepte. Nivell genètic, enzimàtic, bioquímic i clínic. Diagnòstic: cribratge neonatal, diagnòstic d'heterozigots. Tractament. Fenilcetonúria, galactosèmia, malalties per acumulació. Citopatologies mitocondrials.

Objectius: Descriure el concepte d'*error innat del metabolisme congènit* i el seu nivell genètic o enzimàtic. Diagnòstic clínic dels principals errors congènits del metabolisme. Diagnòstic precoç: cribratge neonatal, diagnòstic d'heterozigots. Normes de tractament en els errors innats congènits del metabolisme.

PATOLOGIA DE LA IMMUNITAT

58. Fisiopatologia de la immunitat. Sida infantil

Desenvolupament de la immunitat. Mecanismes immunitaris inespecífics (immunitat cel·lular i humoral), neutropènies, disfagocitosi, patologia del complement. Patologia de la immunitat específica: classificació, definició dels principals quadres, signes de sospita. Immunodeficiències secundàries adquirides. Indicacions profilacticoterapèutiques de la gammaglobulina. Sida infantil. Epidemiologia. Diagnòstic clínic i complementari. Normes de profilaxi i tractament.

Objectius: Conèixer la fisiologia de la immunitat del prematur, nou-nat i escolar. Conèixer els signes de sospita clínics d'immunodeficiència i les principals immunodeficiències secundàries. Controlar l'evolució dels nens amb immunodeficiència i fer la pauta del calendari de vacunacions. Conèixer el tractament bàsic de les immunodeficiències. Conèixer els mecanismes de transmissió de la sida. Identificar els principals símptomes i signes de la sida en el període neonatal, de lactant i escolar. Diferenciar el nen portador d'anticossos anti-HIV, el nen infectat i el nen malalt. Saber orientar la família, les persones que en tenen cura i l'escola sobre la malaltia i la cura dels nens amb sida. Orientar sobre la profilaxi de la malaltia, les infeccions oportunistes i establir el calendari de vacunacions. Conèixer els esquemes terapèutics actuals.

59. Malalties al·lèrgiques

Al·lèrgia alimentària. Dermatitis atòpica. Urticària recidivant. Al·lèrgia gastrointestinal. Al·lèrgia a fàrmacs.

Objectius: Conèixer la incidència de les malalties al·lèrgiques en el nen. Identificar els principals signes i símptomes clínics de les malalties al·lèrgiques. Saber establir un protocol diagnòstic i conèixer les proves complementàries i el seu interès. Esquema terapèutic.

60. Malalties autoimmunes. Col·lagenosi

Artritis crònica juvenil: formes clíniques en el nen. Problemes diagnòstics en l'edat pediàtrica. Diagnòstic diferencial. Orientació terapèutica. Lupus eritematós i altres col·lagenosis. Malaltia de Kawasaki.

Objectius: Conèixer el concepte de *malaltia autoimmune* i el seu espectre clínic. Saber identificar les formes clíniques d'artritis crònica infantil. Saber la utilitat de les proves complementàries i establir les pautes de tractament i control de l'artritis crònica infantil. Conèixer les formes clíniques de lupus eritematós sistèmic. Identificar precoçment el lupus neonatal. Saber establir el diagnòstic diferencial de les col·lagenosis sistèmiques. Descriure, diagnosticar i tractar la malaltia de Kawasaki.

PATOLOGIA INFECCIOSA

61. Immunitzacions actives en pediatria

Vacunes antibacterianes i antivíriques, sistemàtiques i no sistemàtiques. Aplicació, tècniques i riscos de les immunitzacions preventives. Calendari de vacunes.

Objectius: Conèixer el calendari de vacunes obligatori. Ressaltar les possibles complicacions i les contraindicacions de les vacunes. Tenir noció de les vacunes no sistèmiques en pediatria.

62. Malalties exantemàtiques maculopapuloses

Xarampió: clínica, diagnòstic, pronòstic. Profilaxi. Tractament. Rubèola: Clínica. Diagnòstic. Pronòstic. Profilaxi. Tractament. Diagnòstic diferencial dels exantemes maculopapulars: exantemes virals principals (xarampió, megale-ritema, exantema sobtat), altres exantemes per virus i rickettsies, exantemes bacterians i de causes diverses.

Objectius: Definir i identificar correctament els diferents exantemes en el nen. Identificar els diferents tipus d'exantemes maculopapulars i conèixer el seu tractament i les possibles complicacions. Conèixer l'epidemiologia, clínica i profilaxi del xarampió i la rubèola.

63. Malalties exantemàtiques vesiculopustulars

Varicel·la. Clínica. Complicacions. Profilaxi. Tractament. Diagnòstic diferencial: exantemes vesiculopustulars virals (verola, vacuna, herpes) i no virals (piodermatitis, sarna, estròful, eritema polimorf, rickettsiosi pustular).

Objectius: Identificar les malalties exantemàtiques vesiculopustulars. Conèixer la clínica, complicacions i profilaxi de la varicel·la. Conèixer la clínica i complicacions de la varicel·la fetal, neonatal i en el nen immunodeprimit. Descriure la primoinfecció herpètica i les recidives de la infecció herpètica. Identificar l'herpes neonatal i saber indicar-ne el tractament.

64. Enterovirosi. Parotiditis epidèmica

Patogènia de les infeccions pel virus de la poliomièlitis, coxsackievirus i ECHO. Infeccions per coxsackievirus: manifestacions clíniques. Infeccions per virus ECHO: principals síndromes. Hepatitis A: principals formes clíniques en pediatria. Parotiditis: clínica, formes parotídies, salival, extraparotídia, extrasalival i nerviosa. Diagnòstic clínic i de laboratori. Pronòstic. Profilaxi i tractament.

Objectius: Conèixer les característiques comunes de les enterovirosis i la seva epidemiologia. Conèixer l'estat actual de la poliomièlitis. Identificar la clínica de les malalties produïdes per coxsackievirus A i B i ECHO. Conèixer la clínica i diagnòstic de la parotiditis epidèmica. Saber realitzar el tractament simptomàtic de les enterovirosis. Conèixer la clínica de l'hepatitis A en pediatria i la seva profilaxi.

65. Infeccions bacterianes: estreptocòcciques, estafilocòcciques, tos ferina

Principals estreptocòccies. Escarlatina: etiopatogènia, clínica i tractament. Característiques de la febre reumàtica en pediatria. Principals formes clíniques de les infeccions estafilocòcciques. Tos ferina: etiopatogènia, clínica. Complicacions respiratòries i nervioses. Diagnòstic clínic, de laboratori, radiològic, diferencial; profilaxi, tractament.

Objectius: Conèixer els conceptes i l'epidemiologia de la malaltia estreptocòccica i postestreptocòccica. Identificar els principals quadres d'estreptocòccies en el nouat, lactant i nen escolar. Conèixer l'epidemiologia i característiques clíniques de l'escarlatina. Definir el concepte de *febre reumàtica* amb descripció dels criteris majors i menors. Conèixer les proves complementàries diagnòstiques de la febre reumàtica. Descriure la clínica i factors de risc de les principals infeccions estafilocòcciques en el nen. Conèixer-ne les pautes terapèutiques. Epidemiologia actual de la tos ferina. Formes clíniques i complicacions de la tos ferina del lactant. Valor de la profilaxi i esquema terapèutic.

66. Tuberculosi

Estudi clínic: formes evolutives de la tuberculosi primària, primoinfecció tuberculosa benigna, adenopatia traqueobronquial (clínica, radiologia i formes evolutives), infiltració primària, pleuritis, granúlia pulmonar. Diagnòstic: anamnesi, examen físic, proves tuberculíniques (tècniques, valoració, interpretació), altres exàmens complementaris, valoració numèrica dels símptomes. Profilaxi: d'exposició, BCG, quimioprofilaxi. Tractament: esquema bàsic de quimioteràpia amb indicació de principals fàrmacs, associació i dosificació en pediatria. Principals quadres de tuberculosi extrapulmonar. Meningitis tuberculosa.

Objectiu: Conèixer la nostra prevalença i la importància actual de la tuberculosi en el nen, amb insistència en els mecanismes de contagi. Establir els criteris d'indicació de la prova tuberculínica, la seva tècnica i interpretació. Discutir les actituds terapèutiques recomanables davant d'una tuberculina positiva i plantejar els criteris de quimioprofilaxi. Descriure la clínica de la tuberculosi pulmonar i meningitis tuberculosa. Establir les proves complementàries que cal fer davant la sospita de tuberculosi. Plantejar la conducta que s'ha de seguir davant d'un

nounat de mare amb tuberculosi. Discutir les indicacions actuals de la vacunació amb BCG. Plantejar les diferents pautes terapèutiques davant d'un nen amb tuberculosi i la seva duració, segons les manifestacions clíniques.

67. Altres infeccions: mononucleosi. Diftèria. Kala-azar. Micosi

Mononucleosi: clínica, diagnòstic diferencial amb la diftèria, tractament. *Kala-azar* infantil. Principals micosis en el nen: candidiasi.

Objectius: Conèixer les característiques biològiques del virus d'Epstein-Barr. Conèixer l'epidemiologia i clínica de la mononucleosi infecciosa i establir-ne el diagnòstic etiològic i diferencial. Conèixer les complicacions de la mononucleosi infecciosa i el seu tractament. Estat actual de la diftèria. Identificar la clínica i saber establir el diagnòstic i tractament del *kala-azar*. Identificar els factors de risc de patir micosi. Conèixer la clínica i diagnòstic de les principals micosis en el nen amb especial referència a la patologia per cànides. Saber-ne establir el tractament i el control.

68. Paràsits intestinals

Clínica, diagnòstic i tractament de l'ascaridiasi, toxocariasi, oxiürosi i triquinosi. Teniasis més habituals. Patologia importada.

Objectius: Conèixer el cicle vital i les vies de contagi de les parasitosis. Descriure els símptomes clínics i la metodologia diagnòstica de les parasitosis. Conèixer els principals fàrmacs i les mesures higièniques profilàctiques en les parasitosis. Principals quadres clínics considerats com a patologia importada: paludisme, amebiasi, oncocercosi.

PEDIATRIA SOCIAL

69. Accidents en la infància. Mort sobtada

Principals intoxicacions medicamentoses i no medicamentoses. Tractament urgent i complicacions. Accidents en la infància: normes de prevenció. Mort sobtada.

Objectius: Conèixer els conceptes que justifiquen la importància en l'edat pediàtrica dels accidents i el seu component ambiental. Conèixer la classificació epidemiològica per edats i grans tipus. Enumerar els accidents més freqüents en les diferents edats. Descriure les normes generals de prevenció. Saber las maniobres elementals per oferir els primers auxilis a un nen accidentat. Saber identificar un maltractament encobert i les seves connotacions medicolegals. Descriure la importància i prevenció de la mort sobtada.

70. Conceptes bàsics d'ètica en pediatria

Biomedicina. Principis bàsics de l'ètica. Normes de funcionament d'un comitè d'ètica assistencial.

Objectius: Conèixer els conceptes d'ètica i *bioètica* en pediatria. Descriure els principis bàsics de l'ètica i la seva forma d'aplicació.

DISTRIBUCIÓ DOCENT

CLASSES TEÒRIQUES: Corresponen a les lliçons del programa.

ENSENYAMENT CLÍNIC PROGRAMAT: Es desenvoluparà en els diferents serveis de l'Hospital de Sant Joan de Déu, amb els objectius abans indicats i tutelada pels diferents professors associats.

SEMINARIS

1. Alimentació del lactant sa. Lactància natural.
2. Alimentació de l'escolar i de l'adolescent.
3. Alimentació complementària.
4. Cures del nounat.
5. Característiques morfològiques i funcionals dels nounats de poc pes.
6. Tractament de les icterícies. Fototeràpia. Exsanguinotransfusió.
7. Rehidratació oral i parenteral. Dieta astringent.
8. Fisiopatologia de les principals cardiopaties congènites.
9. Insuficiència cardíaca. Etiologia. Clínica. Tractament.
10. Exploració del creixement.
11. Exploració del desenvolupament sexual.

12. Exploració de l'aparell respiratori.
13. Exploració de la immunitat.
14. Exploració de l'aparell digestiu.
15. Exploració de l'aparell genitourinari.
16. Exploració de l'estat nutricional.
17. Exploració del tiroide.
18. Exploració de la hipòfisi anterior.
19. Exploració de la hipòfisi posterior.
20. Exploració de la suprarenal.
21. Tractament insulínic de la diabetis *mellitus*.
22. Tractament dietètic de la diabetis *mellitus*.
23. Aspectes quirúrgics del destret neonatal.
24. Aliments medicaments.
25. Patologia de les vies respiratòries.
26. Asma: protocols terapèutics.
27. Hipertensió.
28. Adenopaties.
29. Malalt terminal.
30. Patologia hipofítica.
31. Hipoglucèmies.
32. Errors congènits del metabolisme.
33. Enfocament terapèutic de les convulsions.
34. Transport pediàtric.
35. Adopció, tutela, pàtria potestat, consentiment informat.
36. Rehabilitació pediàtrica.
37. Vitaminopaties en malalties cròniques.
38. Tuberculosi en el nen: mesures profilàctiques i terapèutiques.
39. Reanimació cardiopulmonar.
40. Mort sobtada.
41. Prevenció d'accidents infantils.
42. Cribratge neonatal.